

[Landbrugsministeren.]

ding, d. v. s. de forskellige hovedafvandingsopgaver: vandløbsreguleringer, større rør-lægningsarbejder, kunstige afvandinger og inddignings- og inddæmningsarbejder samt fælleskultiveringer og lignende. Det er imidlertid forudsat, at større hovedafvandingsopgaver ikke gennemføres efter grundforbedringsloven, og i øvrigt er hovedafvandingsopgaverne normalt foranstaltninger, der angår flere lodsejere, således at grundforbedringslovens finansieringsmåde er mindre hensigtsmæssig, idet der som oftest ikke kan opnås fuldstændig enighed blandt lodsejerne. Tvangsregler er derfor ofte nødvendige, og finansieringen må sikres på en særlig måde.

Det er derfor i forslaget til lov om finansiering af vandløbsregulering m. v., der skal afløse den gældende landvindingslov, foreslået, at der fortsat og i samme omfang som hidtil af statskassen bør ske en finansiering af hovedafvandingsopgaver m. v. Denne finansiering sker inden for rammerne af årlige bevillingsbeløb på den måde, at udgifterne forlods udlægges af statskassen og ved arbejdets afslutning deles i en låneandel og en tilskudsandel.

Det har været overvejet, om kommunerne burde overtage denne finansieringsopgave, idet vandløbsloven af 1949 forudsætter en vidtgående kommunal medvirken på dette område, men forhandlinger med de kommunale organisationer har efterladt det indtryk, at kommunerne ikke finder en ændring af landvindingsloven særlig hensigtsmæssig. På den anden side vil det ved lovens fremtidige administration blive søgt oplyst, om de kommunale bestyrelser ønsker at overtage finansieringen af den enkelte opgave efter vandløbslovens finansieringsbestemmelser.

Der er anledning til særlig at fremhæve, at der efter forslaget ikke vil være hjemmel til for statskassens regning at foretage landvinding på søterritoriet. Løsningen af sådanne opgaver må ske på anden måde, eventuelt ved særlig lov. Det samme må gælde for meget omfattende, f.eks. egnsvisse, afvandingsforanstaltninger.

Som udgangspunkt for statstilskud til hovedafvandingsopgaver er valgt den samme sats på 25 pct. som til grundforbedringsarbejder, men det er dog foreslået, at der kan ydes indtil 50 pct. tilskud dels i de til-

fælde, hvor der efter reglerne i vandløbsloven kan ydes et kommunalt og eventuelt statsligt tilskud, og dels hvor det drejer sig om afvanding m. v. af større, samlede områder.

Efter lovforslagene forudsættes grundforbedringsudvalgene og statens landvindingsudvalg opretholdt som rådgivende og tilsynsførende organer. Grundforbedringsudvalgene er foreslået udvidet med et medlem fra realkreditte.

I forslagene er indsat bestemmelser, hvor-efter der skabes en mulighed for at fremsætte krav om tilbagebetaling af statstilskud, såfremt den pågældende ejendom overgår til anvendelse uden for jordbruget.

Idet jeg med hensyn til de nærmere enkeltheder om finansieringsform, nyttevirkning samt de samfundsøkonomiske betragtninger m. v. kan henvise til landbokommissionens grundige og omfattende undersøgelser og i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale disse til velvillig behandling i det høje ting.

Endelig har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.*

Med dette forslag har jeg søgt at imødekomme husmandsforeningernes og indkøbsforeningernes ønsker om, at der stilles yderligere midler til rådighed for indkøbsforeningernes virksomhed. Der har fra alle sider været enighed om, at denne virksomhed ikke må standse; den er værdifuld såvel ved sin støtte til fremme af den nødvendige mekanisering som ved at hjælpe med til at hindre fejlinvesteringer.

Jeg har fundet det rimeligt at foreslå, at der stilles yderligere 25 mill. kr. til rådighed for foreningerne i perioden indtil 1970.

Mange foreninger har i det forløbne år nogenlunde kunnet tilfredsstille efterspørgslen efter midler til indkøb af traktorer m. v. ved hjælp af de tidligere udlånte statsmidler; men der er især i de store nord- og vestjyske foreninger et fortsat behov for yderligere statslån. Endvidere har de knappe udlånsmidler bevirket, at mange har nøjedes med at indkøbe brugte traktorer. Der er således i det forløbne år gennem indkøbsforeningerne indkøbt ca. 2.500 traktorer, og heraf har de ca. 1.500 været brugte. Dette